

Viața Sfântului Edmund Mucenicul, regele Angliei de Răsărit

Mulți dintre vechii domnitori englezi s-au învrednicit să dobândească cununa sfințeniei, însă dintre ei cel mai iubit și mai cinstit a fost de bună seamă Sfântul Mucenic Edmund, regele Angliei de Răsărit. Socotit în vechime apărătorul și ocrotitorul întregii Anglii, Sfântul Edmund a pățimit pentru Hristos moarte mucenicească în anul 869 d. Hr., când încă nu împlinise 28 de ani. La mai bine de o sută de ani după aceasta, în anul 985, un călugăr franc pe nume Abbo, din mănăstirea Fleury, a scris în limba latină cea dintâi viață a sfântului, de fapt o scurtă descriere a muceniei plăcutului lui Dumnezeu. Sfântul Abbo și-a întemeiat viața pe mărturia unui om care a văzut cu ochii lui moartea regelui mucenic, și de aceea lucrarea lui este de mare însemnătate¹. Pe lângă această primă viață, mulți alții au scris despre omul lui Dumnezeu, însă la vreme îndelungată după moartea lui, și din pricina aceasta mărturiile lor sunt mai puțin sigure².

Înainte de a începe însă să vorbim despre Sfântul Edmund va trebui să ne oprim mai întâi asupra stării Angliei în vremea de dinaintea urcării sale pe tron. Pe atunci, Anglia nu era încă o țară unită, ci era împărțită în șapte mici regate care se aflau mereu în război unul împotriva celuilalt. Dintre aceste regate, unul se ridica de obicei deasupra celorlalte, și din pricina aceasta regele lui era socotit un fel de conducător al întregii Anglii, purtând numele de „Bretwalda”, adică „stăpânitorul Britaniei.” La sfârșitul veacului al VIII-lea Bretwalda al Angliei era regele Merciei, pe nume Offa, om crud și nemilos, care asuprea cumplit regatele învecinate. Unul dintre aceste regate era și cel al Angliei de răsărit, care în acea vreme trăia în pace și bunăstare, avându-l ca domnitor pe blândul și evlaviosul rege Ethelbert. În anul 794 însă, nenorocirea s-a abătut asupra micului regat, căci Ethelbert a fost omorât mișelește de către Offa, și după moartea lui, Anglia de răsărit a ajuns vreme de aproape treizeci de ani sub stăpânirea Merciei. Deși despre domnitorii regatului din această vreme se știu foarte puține lucruri sigure, se pare că la câțiva ani după moartea lui Ethelbert pe tronul Angliei de răsărit s-a urcat credinciosul rege Offa (altul decât regele Merciei), care și-a cârmuit țara în anii grei de asuprire străină.

Nașterea și anii de tinerețe ai sfântului

Când Mercia și-a întins stăpânirea lacomă asupra Angliei de răsărit, mulți dintre nobilii englezi au ales să fugă în pământurile Saxoniei (Germania de astăzi), pentru a-și scăpa viața și averile. Saxonia, de altfel, era locul din care își trăgea obârșia neamul englez, și poporul care trăia în acele locuri era foarte înrudit cu englezii. Printre acești nobili fugiți se afla și o rudă apropiată a regelui Offa, pe nume Alcmund, care pentru

¹ Viața scrisă de Sfântul Abbo a fost tradusă la scurtă vreme în limba engleză veche de către călugărul Aelfric, care ne arată de unde își culesese Abbo informațiile: „În zilele regelui Ethelred un oarecare călugăr foarte învățat pe nume Abbo a venit de dincolo de mare de la miazăzi, din locul de odihnă al Sfântului Benedict, la Arhiepiscopul Dunstan (Sfântul Dunstan de Canterbury), cu trei ani înainte ca Dunstan să moară. În timpul convorbirii lor, Dunstan i-a spus povestea Sfântului Edmund, întocmai după cum spătarul lui Edmund i-o spusese regelui Ethelstan când Dunstan era tânăr, iar spătarul om bătrân.” Abbo a rămas vreme de trei ani în Anglia, după care s-a întors la mănăstirea din Fleury, unde a ajuns stareț. Până la urmă a murit ca mucenic în anul 1004, și este sărbătorit la 13 noiembrie.

² Aceste mărturii sunt importante mai ales pentru anii de tinerețe ai Sfântului Edmund. Dintre ele, cea mai sigură și mai demnă de crezare este cea a lui Geoffrey de Wells, care a scris la jumătatea veacului al XII-lea.

vitejia și înțelepciunea lui a fost ales rege al Saxoniei. Domnind peste ținuturile Holstein și Angeln, aflate la mijloc de orașul Hamburg, Alcmund și-a găsit o soție bună și credincioasă, pe nume Siwara, care i-a născut doi fii. Cel dintâi, pe nume Edwold, s-a întors de mic în Anglia, și mânat de dorul lui după Dumnezeu a ajuns pustnic în valea râului Cerne din ținutul Dorset, unde mai târziu s-a întemeiat o mare mănăstire numită Cerne Abbas.

Însă nouă despre cel de-al doilea fiu ne este vorba, care încă dinainte de a se naște s-a arătat a fi un ales al lui Dumnezeu. Astfel, în timp ce regele Alcmund se afla într-un pelerinaj la Roma, o femeie credincioasă de acolo i-a descoperit că văzuse „o mare lumină strălucind din sânul lui, o lumină care, asemenea soarelui, va străluci de la răsărit până la apus.” Și într-adevăr, când s-a întors acasă Alcmund a avut bucuria să vadă că în ziua de Crăciun a anul 841 soția sa îi născuse un fiu, căruia i-au pus numele Edmund³. Despre copilăria lui Edmund se cunosc foarte puține lucruri, însă știm că sfântul a fost crescut încă de mic în dragoste de Dumnezeu și de țară. Astfel, Sfântul Abbo ne spune că Edmund „încă din fragedă pruncie l-a urmat pe Hristos din toată inima.” Fiind dat la cele mai bune școli ale vremii, sfântul a învățat limba latină, și a început să învețe Psaltirea pe de rost. Tatăl lui, regele Alcmund, îi spunea adeseori povești de vitejie din trecutul poporului englez, povești care înflăcărau inima tânărului și o aprindeau de dragoste pentru neamul și țara sa.

Între timp în Anglia lucrurile începuseră să se schimbe. Astfel, locul Merciei în fruntea regatelor engleze fusese luat de Wessex, ai cărui domnitori aveau să înfăptuiască mai târziu unirea întregii Anglii. În ceea ce privește Anglia de răsărit, regele Offa își împlinise cu multă vrednicie datoria. În lunga sa domnie izbutise de mai multe ori să-i biruiască pe mercieni, uneori cu ajutorul Wessexului, iar în anul 838 învinsese un dușman nou și încă necunoscut, pe vikingii danezi care-i atacaseră țara dinspre mijloc. Însă regele era deja foarte înaintat în vârstă, și singurul său fiu, pe nume Fremund, alesese să lepede slava lumească pentru a se călugări⁴. Văzând că nu are urmaș pe tron și fiind îngrijorat peste măsură de soarta țării sale, regele se ruga cu lacrimi în ochi lui Dumnezeu pentru a-i trimite un moștenitor vrednic. În mâhnirea și în neliniștea sa, Offa a hotărât până la urmă să facă un pelerinaj la Locurile Sfinte, nădăjduind că în felul acesta Dumnezeu îi va împlini dorința.

A pornit așadar în anul 853 spre Țara Sfântă, și în drumul său s-a abătut mai întâi prin Saxonia, la ruda sa Alcmund, unde, după cum spun cronicarii, l-a întâlnit și pe Edmund. Atât de uimit a fost Offa de înțelepciunea și de curăția tânărului bărbat, încât cu multă bucurie a înțeles de îndată că acela era urmașul pe care i-l trimisese Dumnezeu, și răspunsul la toate rugăciunile sale. De aceea, în fața tuturor nobililor englezi care-l însoțeau, Offa i-a făgăduit lui Edmund inelul său de rege, iar apoi a plecat mai departe la Ierusalim. Nu știm mai multe despre pelerinajul evlaviosului domnitor, decât că a ajuns cu bine la Mormântul Domnului, și că la întoarcere s-a oprit și în capitala imperiului roman, la Constantinopol, pentru a se închina Lemnului Sfintei Cruci, adus acolo de către Sfânta Elena în veacul al IV-lea. Aici, regele a primit și o bucătică din Sfânta Cruce, care mai târziu avea să-i fie dată lui Edmund. La

³ Până și numele lui Edmund s-a dovedit a fi o prevestite, căci în limba engleză veche acest nume înseamnă „binecuvântată apărare,” iar Edmund cu adevărat s-a arătat a fi un neînficat și binecuvântat apărător al poporului său.

⁴ Fremund, care a dus viața sihăstrească, avea să fie mai târziu mucenicit de către păgânii danezi în anul 866, fiind prăznuit la 11 mai.

scurtă vreme după ce a plecat din Constantinopol, bătrânul rege s-a îmbolnăvit și, istovit de lunga sa călătorie, s-a oprit la mănăstirea Sfântului Gheorghe din Dardanele. Aici și-a dat împăcat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, după ce mai întâi s-a împărtășit și i s-a făcut Sfântul Maslu. Înainte de a-și da ultima suflare, Offa a întărit din nou în fața tuturor alegerea pe care o făcuse ca Edmund să-i fie urmaș pe tronul Angliei de răsărit. După moartea lui, nobilii s-au întors în grabă în Saxonia, unde i-au vestit lui Alcmund ultima dorință a vărului său. Deși întristat, căci Edmund era încă foarte tânăr, Alcmund i-a îngăduit fiului său să plece, și astfel în anul 855, tânărul de doar 14 ani pornea spre pământul moșilor și strămoșilor săi.⁵

Urcarea sfântului pe tronul Angliei de răsărit

Ajuns pe coasta Angliei după o călătorie de mai multe zile, Edmund a fost întâmpinat de episcopul locului, Hunbert, care deja auzise de moartea bătrânului domnitor și de urmașul pe care acesta și-l alesese. Se spune că la sosirea lui Edmund, Dumnezeu a arătat un nou semn al sfințeniei tânărului domnitor, căci din locul în care acesta a pășit pe țărniș, de îndată a fâșnit un izvor de apă. Aceasta a încredințat pe toți câți erau acolo că tânărul fusese ales de Însuși Dumnezeu pentru a-și cârmui poporul cu cinste și cu dreptate⁶. După aceasta, Edmund s-a îndreptat mai întâi spre Attleborough, capitala de atunci a regatului, unde a fost primit de căpeteniile engleze ca urmaș al regelui Offa. La puțin timp după aceasta, tânărul a plecat împreună cu episcopul Hunbert în Wessex, pe atunci cel mai puternic dintre regatele engleze, pentru a se întâlni acolo cu regele Ethelwulf. Ajuns la Winchester, capitala Wessexului, în toamna anului 855, tânărul domnitor a luat parte la o mare adunare ținută în acel oraș, în care cei ce erau de față au jurat să lupte până la moarte împotriva noului dușman care amenința pământurile engleze, sălbaticii vikinci păgâni. La această adunare, Edmund a legat o prietenie strânsă cu fiul regelui Ethelwulf, pe nume Alfred, care pe atunci era doar un băiat. Mai târziu, Alfred avea să ajungă cel mai mare dintre regii Angliei, cel care a pus temeliiile unui regat englez unit și puternic și a izbutit să ridice de pe pământurile Angliei nemilosul jug viking.

Apoi, după ce a dobândit în felul acesta sprijinul Wessexului, Edmund s-a întors la Attleborough, unde în ziua de Crăciun a anului 855 căpeteniile engleze l-au recunoscut drept conducător. Mai rămânea însă drum lung până ce Edmund să poată fi încoronat rege, căci poporul încă nu auzise de tânărul domnitor. Pe lângă aceasta, stăpânirea lui se întindea doar asupra părții de miazănoapte a regatului, cealaltă parte aflându-se sub cărmuirea Wessexului. Din această pricină, Edmund a început să călătorească prin întreaga țară în lung și-n lat, căutând să dobândească sprijinul și încrederea poporului. Vreme de un an de zile a străbătut fără odihnă regatul, ajungând să câștige, prin bunătatea și înțelepciunea lui, dragostea oamenilor. Mai ales, domnitorul strălucea prin credința lui neșrămutată în Dumnezeu și prin marea sa evlavie, căci deja învățase, sub îndrumarea episcopului Hunbert, întreaga Psaltire pe de rost. Avea de asemenea o mare dragoste pentru numele Mântuitorului Hristos, dragoste care avea să-l însoțească până la moarte. În scurtă vreme, întreaga țară a ajuns să vuiască de știrile despre noul rege, care se trăgea din familia domnitoare engleză și purta pe deget inelul bunului Offa. De bună seamă că toți auziseră chipul

⁵ Nu trebuie să ne mire vârsta fragedă a lui Edmund, căci în acele vremuri nu era neobișnuit ca regii să se urce de foarte tineri pe tron.

⁶ Locul în care a pășit Edmund pe țărniș se numește până azi „Capul Sfântului Edmund,” și izvorul din acel loc este socotit făcător de minuni.

minunat în care fostul lor rege îl alesese pe Edmund ca urmaș pe tronul său, și de aceea în scurtă vreme întregul popor l-a primit pe Edmund cu bucurie ca domnitor al său. De aceea, în ziua de Crăciun a anului 856, episcopul Hunbert l-a uns pe tânărul bărbat rege, iar apoi, sub privirile pline de bucurie ale tuturor, a așezat pe capul lui coroana de domnitor. Potrivit slujbei de încoronare din acele vremuri, sfântul a jurat cu mâna pe cruce în fața întregului popor zicând: „În numele Sfintei Treimi, fie ca în toate zilele vieții mele, Biserica lui Dumnezeu și poporul creștin să fie ținute în pace, cinste și onoare. Iar toată răpirea și orice fel de nedreptate să le fie oprite tuturor supușilor mei, și dreptatea și mila să fie păzite în toate judecățile, pentru ca și Marele și Milostivul Dumnezeu să ne ierte pe noi pe toți cu mila Lui cea pururea-fiitoare.”

După urcarea sa pe tron, sfântul a început să se ostenească cu timp și fără timp pentru binele poporului său. Ajutat de mai mulți oameni de încredere, dintre care cel mai de seamă era episcopul Hunbert, Edmund își cârmuia țara cu înțelepciune, iar oamenii se bucurau nespun că Dumnezeu le trimisese un asemenea rege blând și plin de credință. Într-adevăr, atât de pătruns era sfântul de datoria pe care o avea înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, încât întreaga sa viață a rămas necăsătorit și fecior, căci, după cum spune Sfântul Apostol Pavel, „a ales mai bine să pătimizească cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă dulceața trecătoare a păcatului.”⁷ Despre domnia lui Edmund, Abbo din Fleury vorbește în cuvinte minunate: „Edmund cel Binecuvântat, Regele Angliei de Răsărit, era înțelept și vrednic, și înălțat între cinstiții slujitori ai Preaputernicului Dumnezeu. Era smerit și neprihănit și a rămas atât de neclintit încât nu s-a întors vreodată spre patimi rușinoase, și nici nu și-a pătat cinstea în vreun fel, ci mereu lua seama la adevărata învățătură. Era milostiv cu cei săraci și cu văduvele, întocmai ca un părinte, și cu bunăvoință își îndruma poporul mereu spre dreptate, și îi pedepsea pe cei cruzi, și trăia fericit în adevărata credință.”

Năvălirea vikingilor

Însă după aproape zece ani de domnie, în care Edmund și-a cârmuit poporul cu pace și dreptate, sporind în înțelepciune și virtute, în micul regat al Angliei de răsărit a izbucnit dintr-odată furtuna. 20.000 de vikingi danezi sălbatici, însetați de sânge și bogății, au coborât din corăbiile lor pe coastele Angliei de răsărit, avându-l în frunte pe sângerosul Ingvar, împreună cu cei doi frați ai săi, Ubba și Halfdan. Vikingii, neam nordic păgân și de o mare cruzime, se trăgeau din pământurile Scandinaviei, și de la sfârșitul veacului al VIII-lea începuseră să pustiască cu tot mai mare sălbăticie coastele Angliei și ale Irlandei, în căutare de comori și de avere. Până atunci, atacurile lor aveau ca scop mai ales jaful și prada, și de aceea ei își îndreptau atenția îndeosebi spre mănăstirile bogate și lipsite de apărare care se aflau pe malul mării. Năvălind ca niște lupi din corăbiile lor iuți și ușoare, vikingii nu rămâneau niciodată prea mult în pământurile Angliei, ci se întorceau în țările lor după ce-și dobândeau prada dorită. De această dată însă lucrurile se schimbaseră, căci păgânii aveau de gând să cucerească țara în întregime, și atacul lor era mai grozav ca niciodată.

Cu toate acestea, vikingii nu râvneau regatul Angliei de răsărit, care era slab și sărac, ci mult mai bogatul regat al Northumbriei, în care se aflau cele mai mari și mai cunoscute mănăstiri engleze. Păgânii coborâseră pe coastele Angliei de răsărit doar pentru a fura caii și nutrețul de care aveau nevoie pentru a ataca puternicul regat din

⁷ Evr. 11, 25

nord. Prins pe nepregătite, Edmund a putut face puține lucruri pentru a-și apăra țara. Nu știm aproape nimic despre felul în care a făcut aceasta, decât că tânărul domnitor, care avea deja 24 de ani, a izbutit să scape de mai multe ori ca prin minune din mâinile păgânilor. După nici un an de stat în Anglia de răsărit aceștia și-au început atacul asupra Northumbriei, și deja în iarna anului 866 izbutiseră să îngenuncheze întreaga țară, înfrângând în primăvara anului viitor și cea din urmă împotrivire engleză. Regatul Northumbriei ajunsese în stăpânirea lor, și avea să rămână astfel pentru mulți ani de atunci înainte.

Văzând primejdia care le amenința țara, englezii s-au adunat de îndată pentru a pune la cale un plan de apărare, și când vikingii au atacat în toamna anului 868 Mercia, o uriașă oaste engleză le-a ieșit în întâmpinare. În fruntea ei stătea Ethelred, regele Wessexului, care-l avea alături pe fratele său mai tânăr, Alfred, și pe Sfântul Edmund. Văzând mulțimea englezilor, danezii au fugit speriați, și ca răzbunare au pustiit toate marile mănăstiri din Northumbria. Au fost distruse atunci Lindisfarne, Coldingham, Jarrow, Wearmouth și Whitby, și o mulțime nenumărată de călugări și călugărițe a fost trecută prin ascuțișul sabiei. La Coldingham, de pildă, a primit cununa muceniciei Sfânta Ebbe cea Tânără, împreună cu toată obștea ei. Nici nu e de mirare că Sfântul Abbo, scriind în anul 985, îi numea pe vikingi „ostașii lui Antihrist.”

Între timp, Edmund se ostenea neobosit pentru a ridica o apărare cât mai puternică împotriva vikingilor, căci simțea că țara avea să-i fie atacată din nou. Deși își dădea seama că puterile lui era mult prea mici pentru a putea face față păgânilor, credinciosul domnitor s-a îngrijit să ridice întărituri de pământ pentru a-și apăra țara și să le întărească pe cele vechi, adunând totodată cât mai multă oaste. Și într-adevăr, presimțirile lui s-au adevărat în vara anului 869, când uriașa oaste a vikingilor a năvălit din nou asupra țărișoarei lui Edmund. Se pare că păgânii Ingvar și Ubba își împărțiseră oamenii în două, și în felul acesta au năvălit în Anglia de răsărit din două părți. Una dintre oști a atacat pe uscat dinspre miazănoapte, pustiind pe drum mănăstirile Merciei de răsărit: Bardney, Thorney, Peterborough și Ramsey, la Peterborough omorând 85 de călugări împreună cu starețul lor, Headda. În acest timp, cealaltă oaste a intrat „vâslind în Anglia de răsărit”, după cum spune Sfântul Abbo, și au atacat mai întâi mănăstirea din Crowland, unde au mucenicit 81 de călugări, printre care și pe bătrânul stareț Teodor, pe care l-au înjunghiat în fața altarului. Apoi și-au vărsat mânia asupra celorlalte mănăstiri aflate în mlaștinile Angliei de răsărit, la Soham și Ely, omorând și acolo călugări nenumărați. Despre mănăstirea de maici din Ely, un vechi cronicar englez vorbește în cuvinte mișcătoare: „Îndrăznețele fecioare ale lui Hristos, fiicele celor mai de văză familii saxone ale Angliei, au fost jertfite celor mai crude munci păgânești, și în curând flăcările au înghițit toate clădirile de pe Insula Ely.”⁸

Văzându-se cuprins din două părți, Edmund a hotărât să atace mai întâi oastea care năvălise pe uscat. Aceasta se așezase la Thetford, unde găsise loc bun de iernat, și acolo a lovit Edmund târziu în toamna anului 869. Vreme de șapte ore bătălia s-a purtat fără oprire, cu multă vărsare de sânge de ambele părți, și până la urmă englezii au ieșit biruitori. Prețul biruinței s-a dovedit a fi însă unul foarte mare, căci Edmund pierduse în luptă aproape întreaga oștire. Pe lângă aceasta, cealaltă oaste vikingă se apropia cu pași repezi, și din pricina aceasta Edmund s-a văzut nevoit să se retragă în

⁸ P. Andrew, p. 55

grabă în locul numit Haegilisdun⁹. Aici, a încercat din nou să găsească o cale pentru a-și apăra țara de cotropitorii păgâni.

Mucenicia sfântului

Lucrurile păreau însă fără ieșire. Domnitorul pierduse în luptă pe cei mai buni și mai viteji dintre ostașii săi, iar păgânii se apropiau de el cu puteri noi și proaspete. Ingvar trebuie să-și fi dat seama de aceasta, căci a trimis regelui englez o solire de pace. Aceasta venea însă cu un preț. Edmund trebuia să se supună regelui păgân, recunoscându-l ca stăpân, și să-i dea acestuia jumătate din averea sa: „Ingvar, regele nostru, cutezător și biruitor pe mare și pe uscat, are stăpânire asupra multor popoare, și acum a venit în această țară cu oștirea lui pentru a ierna aici împreună cu oamenii săi. Îți poruncește să împarți de îndată cu el bogățiile tale ascunse și averile strămoșești, și să fii supus (vasal) lui, dacă vrei să rămâi în viață, căci nu ai putere ca să i te împotrivești.”

Auzind cuvintele pline de înfumurare ale solului, Edmund l-a chemat de îndată pe episcopul său credincios, Hunbert¹⁰, pentru a se sfătui cu el. Deja albit de ani, episcopul se temea pentru viața tânărului rege, și de aceea l-a îndemnat să primească cererile păgânilor și să se supună lor. Vikingii erau mult prea puternici, spunea el, și deja stăpâneau aproape întreaga țară. Altfel, singura scăpare ar fi fost fuga. Însă Edmund ardea de dragoste pentru țară și pentru credință, și de aceea nu a putut să primească nici unul dintre sfaturile episcopului. El era rege creștin, și nu putea nici măcar gândi să se supună unui necredincios. De aceea i-a răspuns lui Hunbert cu glas hotărât și sigur: „Iată, episcope, bietul popor al acestei țări suferă deja în chip rușinos. Mai degrabă aș muri luptând pentru ca poporul meu să stăpânească în continuare pământul lui de naștere.” Episcopul a spus: „Iată, iubite rege, poporul tău zace mort. Nu ai oameni ca să poți lupta, și pirații vor veni și te vor lega de viu. Scapă-ți viața fugind sau scapă-te pe tine însuși supunându-te lor.” Atunci regele Edmund a răspuns, căci era viteaz peste măsură: „Aceasta o voiesc și o doresc din toată inima mea, ca să nu rămân eu singur în viață după ce iubiții mei supuși vor fi omorâți în paturile lor împreună cu copiii și soțiile lor de către acești pirați. Nu mi-a stat niciodată în fire să fug. Mai degrabă aș muri pentru țara mea dacă nevoia o cere. Atotputernicul Dumnezeu știe că nu mă voi lepăda niciodată de închinarea la El, nici de dragostea adevărului Lui. Dacă mor, trăiesc.” Apoi, întorcându-se către solul păgân, Edmund i-a spus acestuia neînfricat: „Du-te acum degrabă și spune-i crudului tău domnitor: „Nicăând în viața aceasta nu se va supune Edmund lui Ingvar, căpetenia păgână, dacă acesta nu se va supune el mai întâi credinței în Mântuitorul Hristos.”

Cu aceste cuvinte răsunând încă în urechi, păgânul s-a întors la stăpânul său și i-a vestit răspunsul lui Edmund. Mâniat de îndrăzneala creștinului, Ingvar a pornit cu toată oștirea înspre Haegilisdun. Între timp, bunul domnitor le dăduse drumul oamenilor săi, iar el se dusese în bisericuța din apropiere pentru a se ruga lui Dumnezeu. Știa ce avea să urmeze, și de aceea nu-și luase armele cu el, căci nu vroia să spurce cu sânge locașul lui Dumnezeu. Când păgânii furioși s-au năpustit în

⁹ În satul Hoxne de astăzi.

¹⁰ Deși Abbo nu ne spune numele acestui episcop, putem bănui că nu putea fi altul decât Hunbert, deși acesta era deja foarte bătrân.

biserică, l-au găsit pe sfântul domnitor rugându-se liniștit, cerându-i lui Dumnezeu să-l întărească în chinuri și să trimită pace și izbăvire poporului său. Cu sălbăticie s-au aruncat asupra regelui îngenuncheat, și au început să-l chinuie și să-l batjocorească. Despre cele ce au urmat, Sfântul Abbo ne vorbește în cuvinte cutremurătoare: „Necredincioșii l-au legat pe Edmund și l-au batjocorit cu nerușinare, și l-au bătut cu bâtele. Apoi l-au dus pe credinciosul rege la un copac tare, și l-au legat cu lanțuri grele, și l-au bătut vreme îndelungată cu biciul. Între loviturile de bici, Edmund chema cu adevărată credință numele Mântuitorului Hristos. Din pricina credinței lui, din pricină că Îl chema pe Hristos, păgânii s-au aprins cumplit de mânie. Atunci au început să-și arunce sulilele asupra lui, de parcă s-ar fi jucat, până ce l-au acoperit în întregime cu loviturile lor, după cum fusese și Sfântul Sebastian. Când Ingvar, necredinciosul pirat, a văzut că cinstitul rege nu se leapădă de Hristos, ci cu nestrămutată credință cheamă mereu numele Lui, a poruncit ca capul lui Edmund să fie tăiat, și păgânii au făcut aceasta. Căci în vreme ce el încă Îl chema pe Hristos, păgânii l-au dus pe sfântul bărbat pentru a-l da morții, și cu o singură lovitură i-au tăiat capul, și sufletul lui a plecat bucuros spre Hristos.” Era ziua de 20 noiembrie a anului 869.

În apropiere, ascuns bine în niște tufișuri, credinciosul spătar al lui Edmund privea cu lacrimi în ochi chinurile viteazului său domnitor. Tot el a văzut cum păgânii, chiuind cu glasuri sălbătice și bucurându-se de moartea regelui englez, au aruncat capul sfântului în niște tufișuri înalte, pentru a nu fi găsit de supușii săi. Apoi, sărbătorindu-și fapta nelegiuită, s-au îndepărtat în corăbiile lor, pentru a pustii țara rămasă fără domnitor.

La scurt timp după aceasta, oamenii credincioși din împrejurimi s-au apropiat plângând cu durere multă, și au luat cu mare cinste trupul iubitului lor rege, și l-au așezat într-un sicriu de lemn. Apoi, au început să caute capul sfântului, pentru a-l putea îngropa alături de trup. Se zice că vreme de patruzeci de zile au căutat în zadar cinstitele moaște, și când deja ajunseseră la capătul puterilor, au început să strige deznădăjduiți: „Unde ești? Unde ești?” Iar atunci minune s-a petrecut, căci Dumnezeu a vrut să le arate că îl primise pe binecredinciosul domnitor ca pe un mucenic și plăcut al Său. La strigătele îndurerate ale oamenilor s-a auzit răspuns limpede venind dinspre pădure: „Aici! Aici!” Și astfel, cu lacrimi de bucurie în ochi, oamenii au alergat spre locul din care veneau strigătele, și cu uimire au găsit acolo un lup care ținea între labe cinstitul cap al mucenicului. Din porunca lui Dumnezeu, lupul păzise răbdător capul toate aceste zile. „Apoi, oamenii locului au așezat capul împreună cu trupul și l-au îngropat în grabă, cum au putut mai bine, și în curând au înălțat o mică biserică deasupra lor.” De-abia după ce rămășițele sfântului au fost așezate în mormânt, lupul s-a întors liniștit în pădure.

Moaștele și cinstirea sfântului

Însă minunea petrecută cu lupul s-a arătat a fi o adevărată prevestire, căci după cum acesta fusese îmblânzit prin puterea lui Edmund, tot la fel în scurtă vreme alți lupi, mai sălbatici, aveau să fie îmblânziți și aduși la credință prin rugăciunile și jertfa sfântului. Astfel, după moartea acestuia, vikingii, numiți și lupii mării, au început să prade fără milă țara, până când la sfârșitul anului 870 o puternică oaste a Wessexului le-a ieșit în întâmpinare. În fruntea ei se afla regele Ethelred, care-l avea alături pe Alfred, fratele lui. Însuflețiți de moartea mucenicească a lui Edmund,

englezii au luptat cu mare vitejie și au izbutit să-i înfrângă pe păgâni. La mai puțin de un an după aceasta Ingvar murea pe câmpul de luptă, iar Ubba era nevoit să fugă din țară. Lucrurile începeau deja să se schimbe pentru englezi, care dobândiseră în cer un mare mijlocitor pentru neamul lor. Când peste puțini ani vikingii s-au întors din nou în Anglia, cu o oaste și mai puternică, Alfred, ajuns între timp rege, le-a ieșit iarăși în întâmpinare. După mai multe lupte pierdute, tânărul rege a izbutit să câștige în vara anului 878 o răsunătoare biruință asupra păgânilor, omorându-l pe Ubba pe câmpul de luptă. La scurtă vreme după aceasta, Guthrum, noul conducător al vikingilor, primea împreună cu toți supușii lui botezul creștin. De bună seamă, aceasta a fost cea dintâi mare minune a lui Edmund, faptul că la mai puțin de zece ani după moartea sa, vikingii care îl omorâseră primeau credința creștină. Cu adevărat, sângele mucenicului adusese roadă însutită.

Dar să ne întorcem acum la trupul omului lui Dumnezeu. După îngroparea lui, în mica bisericuță de lemn care fusese ridicată deasupra mormântului său au început să se petreacă minuni. Câteodată, noaptea, oamenii vedeau un stâlp de foc strălucind până la cer în acel loc. Apoi, într-una din nopți, doi oameni au ajuns oboșiți la micul lăcaș. Unul era orb din naștere, iar celălalt avea grijă de el. Se rătăciseră în întunericul nopții, și s-au bucurat mult găsind un loc de adăpost. În timp ce dormeau, însă, au fost treziți dintr-odată de o lumină orbitoare care se înălța deasupra lor până la cer. Dimineața, orbul a văzut pentru întâia dată lumina soarelui, și cu bucurie și-a dat seama că fusese tămăduit. În scurtă vreme, vestea despre minune s-a răspândit pretutindeni, și oameni mulți au început să vină să se închine la moaștele domnitorului. Deja Edmund era socotit sfânt, și chiar Alfred, prietenul lui bun, a poruncit să se bată monede cu chipul mucenicului, pe care scria: „Sfântul Edmund Regele.”

Însă de-abia în anul 902 a ajuns sfântul să fie cinstit pretutindeni. În acel an episcopul Londrei a hotărât să mute trupul mucenicului într-un loc mai de cinste, și a ales pentru aceasta vechea mănăstire din Bedricsworth¹¹. Deși distrusă de vikingi, mănăstirea adăpostea preoți de mir care puteau să îngrijească cinstitele moaște. Astfel, după ce mai întâi a zidit un paraclis în cinstea lui Edmund, episcopul însoțit de mulțime de popor s-a îndreptat spre bisericuța de lemn pentru a aduce rămășițele sfântului. Iar atunci altă minune s-a petrecut, căci Dumnezeu a vrut să arate din nou slava cu care îl învrednicise pe plăcutul Său. Astfel, când oamenii au deschis sicriul, au găsit nu oase goale, cum se așteptau, ci trupul întreg și neputrezit al mucenicului, care răspânda o mireasmă îmbătătoare. „Edmund era întreg de parcă ar fi fost viu, cu trup curat, iar gâtul lui, care fusese înainte tăiat, se vindecase. Doar ca un fir roșu de mătase de jur împrejurul gâtului mai arăta oamenilor felul în care fusese omorât. De asemenea, rănilor pe care cruzii păgâni le făcuseră trupului său prin nenumăratele lovituri de sulită fuseseră vindecate de către Dumnezeul cel ceresc.” Astfel scria, în anul 985, Sfântul Abbo din Fleury, care adăuga: „Și Edmund zace astfel nestrucată până în zilele noastre, așteptând învierea și slava veșnică. Trupul lui, care zace neputrezit, ne spune că a trăit feciorelnic în lumea aceasta, și că cu o viață curată s-a dus la Hristos.” La scurt timp după aceasta, lângă moaștele sfântului s-a așezat o văduvă foarte credincioasă, pe nume Oswyn, care îngrijea cu mare evlavie trupul domnitorului, tăindu-i în fiecare an, în Joia Mare, unghiile și părul.

¹¹ Această mănăstire a fost întemeiată în anul 637 de Sfântul Sigebert, un alt rege mucenic al Angliei de răsărit, primul dintre regii englezi care a primit haina călugărească.

După mutarea moaștelor, mănăstirea din Bedricsworth a ajuns în scurt timp la mare slavă. Atât de mare era cinstirea sfântului în popor, încât biserica în care odihneau moaștele lui a fost în întregime împodobită cu aur și argint, iar mănăstirea a ajuns să fie numită St. Edmundstowe, adică „locul sfânt al lui Edmund.” În anul 929, la mănăstire a venit însuși rege Angliei, Athelstan, pentru a se închina la sfântul mucenic. Printre alții, regele era însoțit și de sfetnicul său, tânărul călugăr Dunstan, care avea să ajungă mai târziu unul dintre cei mai mari arhiepiscopi de Canterbury. Dunstan a aflat atunci povestea muceniei sfântului din chiar gura bătrânului spătar al lui Edmund, care fusese martor la moartea lui, și care avea atunci aproape 100 de ani. Apoi, mult mai târziu, la trei ani înainte de a muri, Dunstan avea să-i povestească Sfântului Abbo mărturia spătarului.

Din această vreme ni s-au păstrat mai multe minuni petrecute la moaștele omului lui Dumnezeu. Odată, de pildă, șapte hoți s-au înțeleș să prade mănăstirea, atrași de bogățiile pe care poporul le aducea la sfântul lăcaș. Neștiind pe unde era mai ușor de intrat în biserică, s-au hotărât să încerce fiecare prin alt loc. Însă nici nu s-au apucat bine de lucru, că puterea lui Edmund i-a oprit dintr-odată pe toți și au rămas astfel nemișcați, legați parcă de o putere nevăzută, fiecare în locul în care se afla. Dimineața, când oamenii au venit la biserică, nu știau dacă să plângă sau să râdă, văzând un hoț agățat pe acoperiș, altul stând cu un ciocan în fața ușii, altul încercând să spargă fereastra, iar altul săpând pe dedesubt. Apoi, în anul 950, moaștele au fost așezate într-o nouă raclă, mai bogată și mai frumoasă, și din nou trupul s-a arătat a fi nestruciat. La puțin timp după aceasta, un om de neam mare, mândru și necredincios, a venit la mănăstire bătându-și joc de sfânt și cerând să i se arate moaștele, căci nu credea că sunt întregi. „Dar de îndată ce a văzut trupul sfântului a înnebunit, și a început să răcnească groaznic, și s-a sfârșit nenorocit de o moarte cumplită.”

În anul 990, episcopul Londrei a hotărât să găsească un călugăr care să se îngrijească de cinstitele moaște, căci preoții căsătoriți nu duceau o viață vrednică de chemarea lor. Pentru aceasta l-a ales pe călugărul Ailwin, care avea o dragoste și evlavie fără margini pentru Edmund. Atât de mare era îndrăzneala călugărului către sfânt, încât adesea vorbea cu el de parcă ar fi fost față către față. Când în 1010 vikingii păgâni au năvălit din nou în Anglia, Ailwin s-a temut pentru moaștele sfântului și a hotărât să le mute la Londra. Intrând în oraș cu racla în care se găsea trupul omului lui Dumnezeu, călugărul a fost întâmpinat de episcopul locului împreună cu mulțime nenumărată de popor. Toți erau peste măsură de bucuroși că se învredniciseră să primească în orașul lor așa un mare plăcut al lui Dumnezeu. Iar dragostea lor nu au rămas nerăsplătită, căci numai în acea zi la moaștele sfântului s-au petrecut 18 vindecări minunate: orbii își căpătau vederea, surzii auzul, muții vorbirea, slăbănogii umblau, și toți neputincioșii primeau izbăvire de bolile lor. Vreme de trei ani, moaștele au rămas în mare cinste în biserica Sfântului Grigorie cel Mare din Londra, și atâtea minuni s-au petrecut la ele, încât oamenii veneau neîncetat de la mari depărtări pentru a se închina la mucenicul lui Hristos. Cu adevărat, începând din această vreme, Edmund poate fi socotit ca ocrotitorul și apărătorul întregii Anglii.

În anul 1013 Ailwin a socotit că primejdia trecuse și s-a întors cu trupul sfântului la St. Edmundstowe. Cu mare greutate a izbutit să părăsească Londra, căci oamenii nu vroiau nicidecum să se lipsească de așa o mare mângâiere de la Dumnezeu. Însă nici n-a apucat bine să așeze trupul mucenicului în mănăstire, că vikingii au atacat din nou pe neașteptate regatul englez. De astă dată în fruntea lor se afla un păgân de o cruzime

cu totul neobișnuită, pe nume Sven, care își omorâse tatăl pentru a se urca pe tron. Înfrângând de mai multe ori oastea engleză, Sven a pus peste bietul popor un bir uriaș. Când Ailwin a auzit că și mănăstirea trebuia să plătească, a fost cuprins de mare tulburare, căci până atunci locașul fusese scutit de orice dări. Mâhnit, a început să se roage cu credință sfântului, și în timpul rugăciunii a adormit. În vis i s-a arătat domnitorul, „strălucind și plin de slavă, cu haine albe ca zăpada,” și i-a spus să meargă la Sven și să-i spună să nu pună bir asupra mănăstirii, „căci sunt un apărător grozav al poporului meu.” Când s-a trezit, Ailwin s-a supus ascultător poruncii sfântului și fără frică s-a dus în tabăra păgânilor, cerând să vorbească cu regele lor. Când Sven a auzit cuvintele călugărului a început să râdă în hohote, și l-a izgonit mânios cu cuvinte de ocară și batjocură. În noaptea următoare însă, păgânul murea în chinuri groaznice, strigând înspăimântat că Edmund îl lovise cu sulița. Pentru a doua oară după moartea sa, mucenicul își izbăvea țara de furia păgânilor vikinci.

Canute, fiul lui Sven, care i-a urmat acestuia pe tron, a tras învățătură din moartea tatălui său. Ca ispășire pentru păcatele lui, Canute a întemeiat în anul 1020 o nouă mănăstire pentru moaștele sfântului, cunoscută drept Bury St. Edmunds, pe care a înzestrat-o cu mari bogății¹². În scurtă vreme călugării au zidit o mare biserică de piatră în care au așezat trupul sfântului mucenic. La mutarea moaștelor în noua biserică a luat parte regele Canute, împreună cu Ailwin, care ajunsese episcop, și mulțime nenumărată de popor. Trupul sfântului era tot nestruciat, și binecredinciosul domnitor purta încă pe piept bucățica din Sfânta Cruce pe care regele Offa o primise cu aproape trei sute de ani în urmă în dar din Constantinopol.

De trei ori au mai fost văzute după aceasta întregi moaștele sfântului. Prima dată a fost în 1050, când o femeie mută care se vindecase prin mijlocirea lui Edmund l-a văzut de trei ori pe sfânt în vedenie, spunându-i că sicriul de lemn în care se găsea trupul lui a început să putrezească și trebuie schimbat. Starețul de atunci al mănăstirii, Leofstan, s-a îndoit la început de cuvintele femeii, însă până la urmă a fost înduplecat de stăruința ei. Când mormântul a fost deschis, o mireasmă minunată s-a răspândit în întreaga biserică, și călugării au văzut cu uimire că într-adevăr carii roseseră o parte din sicriu. Mai târziu, acest stareț Leofstan a poruncit să fie îngropat alături de văduva Oswyn și de episcopul Ailwin, la picioarele sfântului. Apoi, trupul a mai fost văzut întreg în anul 1095, când a fost mutat într-o nouă raclă, și iarăși în 1198, când după un foc mare care a mistuit mănăstirea a fost cercetat din nou. Era încă nevătămat și făcător de minuni, căci mulți bolnavi au primit atunci vindecare.

La mai puțin de douăzeci de ani după aceasta însă, în 1217, niște ostași francezi au furat moaștele și le-au dus în orașul Toulouse, unde le-au așezat într-un paraclis din catedrala orașului. Când după câțva timp trupul sfântului a fost cercetat din nou, nu s-au mai găsit moaștele întregi, ci doar sfintele sale oase, galbene ca ceara și răspândind bună mireasmă. Acest lucru s-a petrecut de bună seamă din rânduiala lui Dumnezeu, însă poate și din pricină că atâtea mâini nelegiuite se atinseseră fără evlavie de trupul sfântului. Moaștele lui au rămas apoi la Toulouse până la începutul veacului trecut, și Edmund a ajuns să fie socotit unul dintre ocrotitorii orașului.

¹² Pe locul mănăstirii se ridică astăzi orașul Bury St. Edmunds, al cărui nume înseamnă chiar „orașul Sfântului Edmund.”

În acest timp, în Anglia evlavia față de sfânt a început să scadă tot mai mult în rândul poporului. „Cu cât înaintăm în veacul al XII-lea și mai departe,” spunea un părinte ortodox englez, „cu atât mai mult se pare că harul de la mormântul Sfântului Edmund a secat, sau, mai bine zis, că a secat sincera cinstire a oamenilor față de sfânt.”¹³ Din această pricină, tot mai puține minuni au avut loc la mănăstirea din Bury St. Edmunds, până când în anul 1539, la reforma anglicană, regele Henric al VIII-lea a distrus mănăstirea și a poruncit ca Edmund să fie scos de tot din rândul sfinților englezi. Deși prigonit în acest fel, sfântul domnitor a rămas mai departe în inima și evlavia poporului de rând, care nu l-a uitat nicicând pe ocrotitorul lui ceresc. Apoi, în anul 1848 o nouă întâmplare minunată a însuflețit cinstirea lui Edmund în rândul englezilor. Atunci, vechiul stejar despre care bătrânii spuneau că era chiar cel pe care fusese chinuit sfântul, s-a prăbușit sub propria lui greutate. Nimeni nu mai credea povestea bătrânească, însă numărând inelele copacului s-a văzut că vârsta lui era mai mare de o mie de ani. Dar aceasta nu a fost tot. În timp ce tăiau stejarul, oamenii au găsit în chiar inima lui un vârf de lance ruginit înțepenit acolo. Un fior i-a străbătut pe toți și pe ochii lor s-au ivit lacrimile. Țineau în mână chiar una dintre lăncile care străpunseseră în urmă cu mai bine de o mie de ani trupul mucenicului lui Hristos, Edmund.

După aceasta, episcopul de Toulouse a dăruit mai multe părțicele din sfintele moaște diferitor biserici din Anglia, iar apoi, în anul 1901, a dăruit episcopului romano-catolic al Angliei întreg trupul sfântului, păstrând pentru sine doar capul lui. În chip de neînțeles însă, episcopul nu a dus trupul domnitorului în orașul său din Bury St. Edmunds, de unde fusese furat în urmă cu aproape 700 de ani, ci l-a așezat într-o mică biserică din satul Arundel, unde se păstrează închis și necunoscut până în zilele noastre. Și astfel, trupul Sfântului Edmund așteaptă răbdător și smerit vremea în care poporul englez se va întoarce la vechea credință a strămoșilor săi, pentru a-i aduce cinstire după cuviință, ca unui mare sfânt și plăcut al lui Dumnezeu. Căci, după cum spunea în anul 985 Sfântul Abbo din Fleury, „neamul englez nu este lipsit de sfinții Domnului, căci în Anglia zac astfel de sfinți ca acest sfânt rege [Edmund], și Cuthbert Bindecuvântatul, și Sfânta Audrey la Ely, și de asemenea sora ei [Werbung], toți întregi la trup, adevărind credința. Mai sunt de asemenea și mulți alți sfinți englezi, care lucrează minuni multe, după cum este cunoscut peste tot, spre slava Celui Atotputernic, în Care ei au crezut.”

Pentru rugăciunile Sfântului Mucenic Edmund, ocrotitorul și apărătorul Angliei, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, întoarce poporul englez la dreapta credință, și miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin!

Imne închinare Sfântului Edmund din slujba lui, scrisă în anul 985 de către Sfântul Abbo din Fleury:

Prima priveghere.

I. Edmund, băiat cu cuget sfânt, se trăgea dintr-un neam vechi de regi. Și Împăratul cel ceresc l-a ales ca să-l aducă în cer și să-l facă împreună-moștenitor Lui. Harul Duhului Sfânt a luminat copilăria sa, căci duhul Domnului Iisus care sălășluia în el era plăcut Lui.

¹³ Păr. Andrew Phillips, p. 69

II. Netrecătoare a fost slava, și mare apărarea noastră, căci unsul lui Dumnezeu, Edmund, a fost ridicat pe tronul regatului. Căci în Biserica lui Dumnezeu a strălucit întocmai ca un stâlp de lumină. Viața lui, slăvită prin virtuți, plină a fost de sfințenie și împodobită de toată cucernicia.

III. Sfântul ostaș al lui Hristos, Edmund, plin de Duhul Sfânt, a grăit regelui astfel: Prietenia ta nu-mi pleacă voința, și amenințările și chinurile tale nu mă înfricoșează. Căci slăvit este să mori pentru Domnul. Mai dulci decât mierea și fagurele sunt pentru mine focul și sabia.

A doua priveghere.

Imn: Edmund într-adevăr a grăit, însă Duhul Sfânt vorbea prin buzele lui: Amenințările chinurilor nu mă înfricoșează, și prietenia unui rege nu mă face să șovăi. Plăcut este să mori pentru Dumnezeu; o, de mi s-ar dăruia să ajung jertfă lui Dumnezeu.

Imn: Legat cu lanțuri, în chip jalnic este acum batjocorit și legat de copac, și însemnat cu biciul; iar apoi cu bucurie pentru Hristos îmbrățișează chipurile multe ale morții.

Imn: După măsura slavei răsplății, așa crește și durerea, căci ca o țintă este așezat și acoperit cu săgeți. Și o mie de morți îmbrățișează, în timp ce cu neconținută bucurie se roagă lui Hristos.

IV. Sfântul Domnului se face tot mai viteaz, pe măsură ce crește durerea; așezat ca o țintă, este îngropat acum într-o ploaie de sulițe. Și în toate mucenicul stă neînvins și biruitor. Râuri de sânge curg din fiecare mădular al lui, și nu mai este nici un loc pentru altă rană.

V. Ingvar poruncește să fie tăiat capul mucenicului care de-abia mai răsuflă, dar Îl mărturisește pe Hristos. Și astfel Edmund își sfârșește acum mucenicia și bucurându-se merge la Dumnezeu. Tăiat de trup, preasfântul cap răspunde cuvintelor de rugăciune ale oamenilor.

VI. Poporul credincios al lui Dumnezeu a pornit pentru a găsi capul despărțit de trup, dar viu încă. Vărsând lacrimi, oamenii spun: Vai, bunule păstor, vai, blânde părinte Edmund, unde ești? Iar Domnul a auzit strigătul celor săraci și a primit suspinele robilor Săi.

A treia priveghere.

Imn: Dând drumul gărzii, tiranul a hotărât ca luptătorului lui Dumnezeu Edmund să-i fie tăiat capul; și astfel a cântat imne lui Dumnezeu și bucurându-se și-a trimis sufletul în ceruri.

Imn: O, neînfrântule mucenic! O, Edmund, martor neșovăielnic! Ziua de azi te-a slobozit de pe pământ, și te-a dus pe tine biruitor în curțile raiului; mijlocește în cer pentru noi cei ce aici pe pământ suspinăm către tine.

Imn: Poporul credincios al lui Dumnezeu a pornit pentru a găsi capul despărțit de trup, dar viu încă. Vărsând lacrimi, oamenii spun: Vai, bunule păstor, vai, blândule părinte Edmund, unde ești?

VII. Capul mucenicului grăia cuvinte. Iată-l pe cel pe care-l căutați, spune el, iată-mă pe mine, ocrotitorul vostru către Dumnezeu. Blândul părinte s-a milostivit către iubiții săi, pe care i-a mângâiat cu calde cuvinte.

VIII. Minunată a fost mâna lui Dumnezeu asupra lui. Căci acolo stătea un lup care priveghea cu durere asupra mucenicului. Și oamenii, bucurându-se nespus la vederea minunii, au izbucnit în lacrimi.

IX O, neînfrântule mucenic! O, Edmund, martor neșovăielnic! Ziua de azi te-a slobozit de pe pământ, și te-a dus pe tine biruitor în curțile raiului; mijlocește în cer pentru noi cei ce aici pe pământ suspinăm către tine. Strălucind înaintea tronului lui Dumnezeu în preamărita ta haină, te rugăm, iubitorule părinte, mijlocește în cer pentru noi cei ce aici pe pământ suspinăm către tine. O mucenice, sufletele noastre se înalță către tine în durerea noastră. Plângem pentru păcatele noastre vechi și oftăm din pricina nedreptăților noastre. O, Edmund, rege și mucenic, nădejdea noastră, cu îndurare primește făgăduințele robilor tăi, și nouă, celor ce de pe pământ îți trimitem suspinele noastre îndurerate, dăruiește-ne bucuriile raiului.